

Länsstyrelsen i Malmöhus län
205 15 MALMÖ

Överklagande i fråga om naturreservatet
Sandhammaren i Ystads kommun

Länsstyrelsen i Malmöhus län beslutade den 10 november 1987 med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att förklara ett område om ca 625 hektar, varav ca 450 hektar landområde, i Ystads kommun som naturreservat med namnet Sandhammaren. Länsstyrelsen åberopade i beslutet bl.a. områdets geovetenskapliga, botaniska och zoologiska värden, dess naturskönhet och dess förutsättningar för friluftsliv.

Länsstyrelsen framhöll vidare att Sandhammaren i den fysiska riksplaneringen betecknats som riksobjekt för den vetenskapliga naturvården och friluftslivet.

Ändamålet med reservatet är enligt beslutet att bevara de naturvetenskapliga och kulturella värdena samt att ge allmänheten möjligheter att bl.a. utnyttja området för friluftsliv. Enligt beslutet är det därvid av särskild betydelse bl.a. att bidra till en omstrukturering av bebyggelsen så att den på sikt ej motverkar reservatets syften. I beslutet anges att denna fråga regleras i särskild stadsplan för Hagestad 27:6 m.fl. fastställd 1987-11-10.

I föreskrifter för reservatet stadgas förbud mot bl.a. att uppföra helt ny byggnad, om- och tillbyggnad eller annan anläggning samt att plantera eller så träd och buskar och att avverka eller röja i träd- och buskbevuxna områden. Vidare förpliktas markägare och annan sakägare att tåla det intrång som följer med ett allmänt utnyttjande av marken samt att skötsel-åtgärder vidtas enligt skötselplan, m.m.

Vidare fastställde länsstyrelsen den 10 november 1987 en skötselplan för naturreservatet Sandhammaren.

Länsstyrelsens beslut har överklagats dels av advokat Bo Olson som ombud för [REDACTED] och 34 andra markägare, dels av [REDACTED]. Länsstyrelsen överlämnade överklagandena med eget yttrande den 6 december 1990. Klagandena har där- efter inkommit med ytterligare skrivelser.

Av handlingarna i ärendet framgår att länsstyrelsen och bl.a. Olson haft överläggningar efter reservatsbeslutet den 10 november 1987 för att undersöka förutsättningarna för att genom ändringar i beslutet nå en överenskommelse. I samband därmed har länsstyrelsen upprättat ett utkast till nytt beslut om reservat och skötselplan daterat den 15 augusti 1990 och ytterligare ett daterat den 12 november 1990.

Olson yrkade i överklagandet i första hand att länsstyrelsens beslut om reservat och skötselplan skall upphävas i dess helhet.

I andra hand yrkade Olson att reservatets areal skall begränsas samt att punkterna A1, A3, A5, A7, A8, A14, A15, C3, C4, C5 och C10 i reservatsföreskrifterna skall upphävas eller ändras. Vidare yrkade Olson i fråga om skötselplanen att bestämmelserna om skogsbruk och tomtplatsavgränsning skall göras mindre inskränkande samt att markägarna inte skall åläggas att svara för underhåll av markvägar och för behövliga skogsbruksåtgärder.

I en skrivelse den 30 april 1991 uttalar Olson bl.a. att länsstyrelsens förslag från augusti 1990 kan ligga till grund för regeringens beslut. Olson anser vidare att en bestämmelse om ny- och tillbyggnader bör tas med i avsnitt 2.1.6. i skötselplanen. Bestämmelsen i fråga återfanns i länsstyrelsens förslag av den 15 augusti 1990 men inte i förslaget av den 12 november 1990. Den innebär bl.a. att nybyggnader om högst 10 m² i anslutning till befintlig bebyggelse är tillåtna liksom tillbyggnader om högst 10 m² eller 25 % av befintlig bostadsyta, dock högst upp till 55 m² sammanlagd bostadsyta.

[REDACTED] yrkar i första hand att hennes mark inte skall förklaras som naturreservat. I andra hand yrkar hon vissa ändringar i reservatsföreskrifterna A1, A4, A7, A8, A15, B och i skötselplanen. Hon vill sålunda få behålla rätten att plantera eller så träd och buskar samt att avverka eller röja träd. Hon yrkar vidare att de markägare som inte har sommarbostad på sitt område skall ha rätt att uppföra en sådan på sin mark för eget bruk. Vidare godtar

hon inte att markägare och annan sakägare förpliktas att tåla det intrång som följer med ett allmänt nyttjande av marken. Vad gäller skötselplanen godtar hon inte att markägarna skall svara för underhåll av markvägar och för behövliga skogsbruksåtgärder.

Enligt ytterligare en skrivelse accepterar [REDACTED] inte förbud mot att anbringa tavlor m.m. (A11) och mot att anlägga vägar m.m. (A12). Hon yrkar också beträffande C att förbudet enligt punkt 3 skall ändras så att markägare utan fritidshus på sin mark får tälta eller ställa upp husvagn m.m. på den.

Regeringen finner i likhet med länsstyrelsen att hela området i fråga bör avsättas som naturreservat.

Vidare finner regeringen att överklagandena bör bifallas till vissa delar när det gäller reservatsföreskrifter och skötselplan.

När det gäller reservatsföreskrifterna bör sådana ändringar göras med anledning av överklagandena, som ansluter till länsstyrelsens förslag till ändringar den 12 november 1990.

Under rubriken Ändamål med reservatet (s.3) bör andra stycket tredje strecksatsen lyda

" - tillåta skogsutvecklingen på stabiliserade dynområden"

och andra stycket femte strecksatsen lyda

" - fritidsbebyggelsen inom reservatet regleras i särskild stadsplan för Hagestad 27:6, upprättad 1987-03-03, antagen 1987-06-17 och fastställd 1987-11-10".

Beträffande föreskriften C3 finner regeringen att markägare (vad här sägs om markägare skall också gälla sådana innehavare av särskild rätt som avses i länsstyrelsens beslut) tillfälligt bör få tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande på sin mark. Det skall i så fall ske intill en bostadsbyggnad, om det finns någon på fastigheten.

Förbudet under C10 om ridning bör upphävas vad gäller markägare.

Dessutom finner regeringen att följande delar av reservatsföreskrifterna bör utgå eller ändras.

Föreskriften under B att markägare m.fl. "förpliktas tåla det intrång som följer av ett allmänt utnyttjande av marken" är för obestämd för att ligga till grund för några skyldigheter

för markägarna att tåla intrång utöver vad som redan gäller enligt allemansrätten. Denna föreskrift bör därför tas bort eller ändras.

Förbud med stöd av 10 § naturvårdslagen får endast avse allmänheten. Kvarvarande överklagade förbud under littera C, som anges gälla även för markägare, bör därför inte vad avser dem stå kvar där.

Med bifall till överklagandena i ovan nämnda delar anmodar regeringen länsstyrelsen att besluta om erforderliga ändringar av föreskrifterna för reservatet.

Regeringen avslår överklagandena i övrigt vad gäller föreskrifterna.

Beträffande skötselplanen bör av punkten 2.1.6. Bebyggelse framgå att när det gäller kompletteringar av befintlig bebyggelse kan begränsade ny- och tillbyggnader godtas från naturvårdssynpunkt om de håller sig inom de gränser länsstyrelsen avsåg i sitt förslag den 15 augusti 1990.

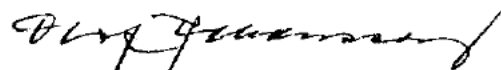
Vidare bör vad som sägs om tomtavgränsning i 2.1.6. utgå.

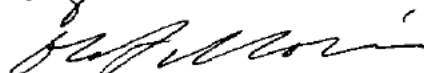
Slutligen bör inte markägarna åläggas i skötselplanen att - utöver vad som gäller enligt andra bestämmelser - underhålla markvägar eller vidta skogsbruksåtgärder. Vad som sägs om detta i punkten 3.3. bör därför utgå.

Med bifall till överklagandena i nämnda delar anmodar regeringen länsstyrelsen att besluta om erforderliga ändringar av skötselplanen.

I övrigt avslår regeringen överklagandena.

På regeringens vägnar

Olof Johansson

Olof Molin

Kopia till

Statens naturvårdsverk
Vstads kommun

Bo Olson